

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від

2017 р. №

Київ

Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні

1. Схвалити Концепцію розвитку електронного урядування в Україні, що додається.

2. Державному агентству з питань електронного урядування України разом із заінтересованими центральними органами виконавчої влади розробити та в установленому порядку подати у тримісячний строк Кабінетові Міністрів України план заходів щодо реалізації Концепції, схваленої цим розпорядженням.

3. Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям, а також державним підприємствам, установам та організаціям, що належать до сфери їх управління, керуватись положеннями Концепції при запровадженні електронної урядування в Україні.

4. Рекомендувати органам місцевого самоврядування, а також комунальним підприємствам, установам та організаціям, що належать до сфери їх управління, керуватись положеннями Концепції при запровадженні електронного урядування в Україні.

5. Визнати такими, що втратили чинність розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2010 р. № 2250-р «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 97, ст. 3443) та від 26 вересня 2011 р. № 1014-р «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку електронного урядування в Україні» (Урядовий кур'єр, 2011 р. № 200; 2014 р. № 22).

Прем'єр-міністр України

В. ГРОЙСМАН

КОНЦЕПЦІЯ
розвитку електронного урядування в Україні

Проблема, яка потребує розв'язання

Відповідно до Указу Президента України від 12 січня 2015 р. № 5 „Про Стратегію сталого розвитку „Україна – 2020”, розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. „Про затвердження середньострокового плану пріоритетних дій уряду до 2020 року та плану пріоритетних дій уряду на 2017 рік” розвиток електронного урядування визначено одним з першочергових пріоритетів реформування системи державного управління. Також, у рамках реалізації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Україна має забезпечити комплексний розвиток електронного урядування відповідно до європейських вимог.

З огляду на міжнародний досвід розвиток електронного урядування (далі – е-урядування) є одним з ключових факторів забезпечення успішності реформування та підвищення конкурентоспроможності країни. Реформа будь-якої галузі в сучасних умовах має спиратись на широке використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) для досягнення необхідного рівня ефективності та результативності. Адже, саме інструменти е-урядування здатні забезпечити значне покращення якості обслуговування фізичних і юридичних осіб та підвищення відкритості, прозорості й ефективності діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування (далі – органи влади). Крім того, запровадження е-урядування є базовою передумовою для розбудови в Україні ефективного цифрового ринку та його подальшої інтеграції до єдиного цифрового ринку Європейського Союзу (EU Digital Single Market Strategy).

Згідно останнього дослідження ООН (United Nations E-government Survey 2016) щодо розвитку електронного урядування (E-Government Development Index) Україна посіла 62 місце серед 193 країн.

Це свідчить про значне відставання України від світових темпів розвитку електронного урядування та необхідність удосконалення державної політики у цій сфері, спрямованої на вирішення таких першочергових проблем:

недостатній рівень єдиної координації, контролю та взаємодії замовників завдань і проектів у сфері інформатизації та розвитку електронного урядування;

економічна криза, що призвела до зменшення обсягу фінансування завдань та проектів у сфері розвитку електронного урядування;

низька якість, ефективність й результативність реалізації проектів та завдань у цій сфері;

несформованість та недосконалість нормативно-правової бази, що регулює сферу розвитку електронного урядування;

низька якість управління розробкою, впровадженням, підтримкою функціонування та розвитком інформаційно-телекомунікаційних систем (бази даних, реєстри тощо) та ресурсів (центри обробки даних, телекомунікаційні мережі тощо) органів влади;

несформованість базової інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури електронного урядування як техніко-технологічної основи для реалізації всіх проектів та завдань у цій сфері;

відсутність автоматизованого обміну даними та інтероперабельності між інформаційно-телекомунікаційними системами органів влади;

недостатній рівень інформаційної безпеки та захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах органів влади;

низькі темпи запровадження електронних форм взаємодії між органами влади та фізичними і юридичними особами, зокрема, надання електронних послуг та доступу до відкритих даних;

неврегульованість питання електронної ідентифікації та автентифікації фізичних та юридичних осіб при взаємодії з органами влади;

низькі темпи розвитку внутрішніх систем електронного документообігу та сучасних інформаційно-аналітичних інструментів підтримки прийняття управлінських рішень;

недостатній рівень готовності державних службовців та працівників органів місцевого самоврядування, фізичних та юридичних осіб до запровадження й використання інструментів електронного урядування;

цифрова нерівність у використанні інформаційно-комунікаційних технологій між органами влади на центральному та місцевому рівнях;

недостатній рівень громадської участі та контролю у цій сфері.

Мета і строки реалізації Концепції

Метою Концепції є визначення напрямів, механізмів і строків формування ефективної системи електронного урядування в Україні для задоволення інтересів та потреб фізичних і юридичних осіб, вдосконалення системи державного управління, підвищення конкурентоспроможності та стимулювання соціально-економічного розвитку держави.

Реалізація Концепції передбачена на період до 2020 року та покликана підтримати координацію та співпрацю органів державної влади й органів місцевого самоврядування для досягнення необхідного рівня ефективності та результативності розвитку е-урядування, просування ідеї реформування державного управління та децентралізації на базі широкого використання сучасних ІКТ по всій країні, а також сприяти реалізації першочергових

пріоритетів, визначених Стратегією сталого розвитку „Україна – 2020”.

Досягнення мети Концепції має базуватися на таких основних принципах:

цифровий за замовчанням: будь-яка діяльність органів влади (надання публічних послуг, міжвідомча взаємодія, взаємодія з фізичними та юридичними особами, інформаційно-аналітична діяльність тощо) має передбачати електронну форму реалізації як пріоритетну, а планування та реалізація будь-якої реформи, проекту чи завдання має базуватися на широкому застосуванні ІКТ;

одноразове введення інформації: має реалізовуватись підхід при якому фізичні та юридичні особи лише один раз подають інформацію до органів влади, а у подальшому ця інформація повторно використовується органами влади для надання послуг та виконання інших владних повноважень з дотриманням вимог захисту інформації та персональних даних;

сумісність за замовчанням: проектування та функціонування інформаційно-телекомунікаційних систем в органах влади має відбуватись відповідно до єдиних відкритих вимог та стандартів для забезпечення їх подальшої сумісності й електронної взаємодії та повторного використання;

доступність та залучення громадян;

відкритість та прозорість;

довіра та безпека.

Шляхи і способи розв'язання проблеми

Повсякденне життя громадян стає, дедалі, все більш «цифровим», що призводить до високих очікувань від діяльності органів влади, зокрема, розвитку сучасних електронних форм взаємодії, прозорості та відкритості діяльності, залучення громадян до прийняття управлінських рішень тощо.

На сучасному етапі розвитку країни вбачається можливим використання консервативного або трансформаційного шляхів для подальшого розвитку електронного урядування.

Консервативний шлях має еволюційний характер та суттєво не змінює існуючі принципи та цілі розвитку наявної інфраструктури е-урядування, що може призвести до збільшення розриву між очікуваннями користувачів послуг е-урядування та його можливостями, а також подальшого відставання від світових темпів розвитку.

Натомість, трансформаційний шлях, який пропонується в рамках даної Концепції, має революційний характер та робить акцент на посиленні функціональних можливостей електронного урядування та зниженні витрат органів влади на реалізацію владних повноважень за рахунок використання сучасних інноваційних підходів, методологій та технологій, зокрема, просування великих даних, Інтернету-речей, хмарної інфраструктури, Blockchain, MobileID, shared economy тощо, нормативно-правового врегулювання принципів «цифровий за замовчанням», «сумісність за

замовчаням» та «одноразове введення інформації», а також застосування перспективних форм організації виконання завдань та проектів розвитку е-урядування, зокрема, публічно-приватного партнерства тощо.

Для досягнення мети Концепції слід забезпечити виконання комплексних заходів за наступними напрямками:

*Модернізація публічних послуг та розвиток взаємодії
влади, громадян і бізнесу за допомогою ІКТ*

Розвиток та поширення сучасних ІКТ створює нові можливості для розвитку взаємодії та співпраці органів влади, громадян і бізнесу, високоякісного обслуговування фізичних і юридичних осіб з боку держави, у т. ч. залучення громадян до проектування електронних послуг та отримання якісного зворотного зв'язку.

1. Розвиток електронних послуг

Розвиток та підтримка доступних та прозорих, безпечних та не корупційних, найменш затратних, швидких та зручних електронних послуг дасть змогу забезпечити покращення якості надання публічних послуг фізичним і юридичним особам, підвищити їх мобільність та конкурентоспроможність, зменшити корупційні ризики та забезпечити, щоб електронні послуги обслуговували економіку майбутнього.

З урахуванням переваг технологій електронних послуг ключовими заходами із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні за цим напрямом є:

запровадження пріоритетних електронних послуг в усіх сферах суспільного життя, у т. ч. адміністративні послуги, охорона здоров'я, освіта, соціальна сфера, охорона правопорядку, податкового та митного обслуговування, ліцензування, дозвільній системі та доступу до даних з державних реєстрів, а також надання інтегрованих електронних послуг згідно життєвих та бізнес ситуацій і запровадження транскордонних електронних послуг, у т. ч. із залученням комерційних провайдерів;

реалізація принципу «one-stop-shop» шляхом запровадження веб-порталу електронного урядування gov.ua, як єдиної точки доступу фізичних та юридичних осіб до всіх видів електронних послуг та електронної взаємодії з державою;

розвиток електронних публічних закупівель, електронних договорів й рахунків, електронних аукціонів, у т. ч. з використанням технології Blockchain;

розвиток електронного документообігу між органами влади, громадянами та бізнесом;

стимулювання використання електронних послуг фізичними та юридичними особами.

2. Розвиток відкритих даних.

Оприлюднення публічної інформації у формі відкритих даних для вільного використання дасть змогу створити додаткові механізми реалізації права на доступ до інформації, що знаходиться у володінні органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підвищити прозорість діяльності таких органів, забезпечить вільний обіг інформації та можливість її дальшого використання з метою реалізації особистих прав та свобод людини і громадянина, розвитку інновацій та стимулювання ведення господарської діяльності, а також запобігання та викриття корупції.

З урахуванням переваг технологій відкритих даних ключовими заходами із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні за цим напрямом є:

формування та розвиток інфраструктури відкритих даних на базі єдиного державного веб-порталу відкритих даних, інтегрованих з ним місцевих веб-порталів відкритих даних, публічних інтерфейсів прикладного програмування (API), відкритих стандартів та форматів;

оприлюднення високоякісних наборів даних у формі відкритих даних відповідно до суспільного інтересу, кращих світових практик і встановлених вимог щодо відкритості й прозорості діяльності;

стимулювання розвитку громадських, соціальних, журналістських та комерційних проєктів і сервісів на базі відкритих даних, у т. ч. у співпраці з органами влади для покращення публічного управління.

3. Розвиток електронних інструментів залучення громадян.

Активне впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в систему суспільно-політичних відносин значно розширює можливості громадян щодо їх участі в процесах державного управління та впливу на прийняття управлінських рішень, створює умови для формування якісно нового рівня взаємодії органів влади та громадян.

З урахуванням переваг електронних інструментів залучення громадян до процесів управління ключовими заходами із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні за цим напрямом є:

розвиток інституту електронних звернень та електронних петицій;

розвиток інструментів відкритий бюджет, громадський бюджет, онлайн обговорення проєктів нормативно-правових актів та інших інструментів громадської участі;

запровадження електронних форм зворотного зв'язку на офіційних веб-сайтах органів влади, у т. ч. тематичних для отримання якісного зворотного зв'язку з різних питань;

широке залучення громадських організацій та профільних асоціацій до планування розвитку та моніторингу стану розвитку е-урядування;

стимулювання використання електронних інструментів залучення громадян та підтримка громадський ініціатив у сфері е-урядування.

4. Розвиток електронної ідентифікації та довірчих послуг.

Розвиток інфраструктури електронної ідентифікації дасть змогу забезпечити зручний та безпечний доступ громадян та суб'єктів господарювання до визначених даних з інформаційних систем органів державної влади та органів місцевого самоврядування, різноманітних електронних послуг та інтерактивних інструментів без необхідності використання декількох облікових записів в різних інформаційних системах, сприятиме розвитку електронних форм взаємодії громадян та держави.

З урахуванням переваг технологій е-ідентифікації ключовими заходами із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні за цим напрямом є:

розвиток електронних довірчих послуг відповідно до вимог регламенту Європейського Союзу № 910;

сприяння наповненню єдиного демографічного реєстру та поширенню паспортів громадянина у формі ID-карти;

запровадження альтернативних схем електронної ідентифікації (MobileID, BankID тощо).

реалізація принципу «single-sign-on» шляхом впровадження системи електронної ідентифікації та автентифікації та повторного використання в інформаційно-телекомунікаційних системах органів влади.

Модернізація публічного управління за допомогою ІКТ

Публічне управління в Україні потребує модернізації шляхом реінжинірингу існуючих та проектування оновлених адміністративних процесів в органах влади, оптимізованих з використанням сучасних ІКТ, націлених на електронну взаємодію та спільну роботу, відкритість та прозорість для громадян.

5. Розвиток електронної взаємодії

Запровадження автоматизованого обміну даними між інформаційно-телекомунікаційними системами органів влади дасть змогу забезпечити підвищення ефективності роботи органів влади за рахунок скорочення часу отримання необхідних даних, покращення якості та актуальності таких даних, ліквідації багаторазового збору та дублювання даних в різних інформаційних системах, покращення доступності інформаційних ресурсів та їх систематизацію.

З урахуванням переваг технологій електронної взаємодії ключовими заходами із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні за цим напрямом є:

запровадження системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів (далі – СЕВ ДЕІР);

розвиток електронної взаємодії суб'єктів владних повноважень на базі СЕВ ДЕІР, у т. ч. підключення базових державних реєстрів і баз даних,

центрів надання адміністративних послуг, а також розвиток транскордонної електронної взаємодії;

розвиток організаційної, технічної та семантичної інтеперабельності інформаційно-телекомунікаційних систем органів влади, у т. ч. поширення унікального номеру запису в реєстрі єдиного демографічного реєстру для зв'язування даних в різних державних реєстрах та базах даних.

6. Розвиток електронного документообігу.

Запровадження електронного документообігу дасть змогу забезпечити підвищення ефективності роботи органів влади за рахунок прискорення та оптимізації внутрішніх процесів діловодства й прийняття управлінських рішень, посилення контролю, виконавської дисципліни та інформаційно-аналітичного забезпечення роботи органів влади.

З урахуванням переваг технологій електронного документообігу завданнями із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні за цим напрямом є:

розвиток систем внутрішнього електронного документообігу в органах влади та системи електронної взаємодії органів виконавчої влади;

запровадження державного електронного архіву та визначення порядку передачі електронних документів в електронний архів;

визначення вимог до формату електронного документу.

7. Електронне урядування базовими галузями та підтримка пріоритетних реформ

Ефективне управління будь-якою галуззю у сучасних умовах неможливе без широкого застосування сучасних інструментів е-урядування, у т. ч. автоматизації обробки великих об'ємів даних та інформаційно-аналітичного забезпечення прийняття управлінських рішень, оптимізації та автоматизації адміністративних процесів, запровадження електронних форм взаємодії тощо.

Ключовими завданнями із забезпечення розвитку електронного урядування базовими галузями в Україні є запровадження інформаційно-телекомунікаційних систем підтримки прийняття управлінських рішень та автоматизації адміністративних процесів, зокрема, з використанням перспективних геоінформаційних технологій, Інтернету речей, технологій опрацювання даних великих обсягів (BigData) і Blockchain, у т. ч.:

У сфері охорона здоров'я:

створення базових медичних реєстрів, у т. ч. медична ідентифікація, медичних працівників, ліків, установ;

запровадження електронної медичної картки пацієнта та електронного рецепту;

запровадження єдиних відкритих стандартів медичної інформатики;

розвиток інтегрованих медичних інформаційних систем для автоматизації ключових процесів роботи медичних установ, у т. ч. реєстрація, лікарі, лабораторії, діагностування, звітність, управління, фінансування тощо;

розвиток телемедицини.

У сфері екології та природних ресурсів:

запровадження системи екологічного моніторингу;

запровадження електронного інтегрованого дозволу у сфері екології та природних ресурсів;

запровадження електронного системи водного балансу України.

У сфері освіта та науки:

розвиток навчальних інформаційних систем для автоматизації ключових процесів роботи навчальних закладів, у т. ч. електронний щоденник, електронний підручник, дистанційне навчання тощо.

У сфері соціального захисту:

запровадження єдиного державного реєстру соціальної сфери та інтеграція існуючих розрізнених баз даних;

запровадження електронного лікарняного;

запровадження автоматизації перевірки даних при призначення адресної допомоги, пільг та інших видів соціальної допомоги;

запровадження електронних трудових договорів.

У сфері фінансової та бюджетної політики:

розвиток електронного кабінету платника податків;

розвиток автоматизованої системи митниці «єдине вікно»;

автоматизація процесів формування та виконання бюджетів різних рівнів;

запровадження електронних акцизних марок.

У сфері охорони прав і свобод людини:

запровадження єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ;

запровадження національної системи викликів екстрених оперативних

112;

розвиток єдиного демографічного реєстру.

У сфері транспорту та інфраструктури:

запровадження електронного проїзного квитка.

У сфері регіонального розвитку та децентралізації:

запровадження містобудівельного кадастру;

посилення спроможності місцевих громад щодо виконання нових повноважень шляхом запровадження типових інформаційно-аналітичних систем.

У виборчій сфері:

запровадження інформаційно-телекомунікаційної системи проведення виборів в електронній формі.

Управління розвитком електронного урядування

Забезпечення належного управління дасть змогу забезпечити ефективний розвиток електронного урядування та підвищити якість й результативність реалізації проектів у цій сфері, якість управління та підтримки інформаційно-телекомунікаційних систем органів влади.

8. Формування базової інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури електронного урядування.

З урахуванням мети та завдань розвитку е-урядування базова інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури електронного урядування має формуватися шляхом запровадження, розвитку та взаємодії наступних державних інформаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем:

система електронної взаємодії органів виконавчої влади;

система електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів;

система електронної ідентифікації та аутентифікації;

електронний кабінет громадянина;

веб-портал електронного урядування gov.ua, у т. ч. єдиний державний веб-портал відкритих даних та єдиний державний портал адміністративних послуг;

спеціальні захищені мережі передачі даних, у т. ч. національної системи конфіденційного зв'язку;

захищена електронна пошта;

захищені центри обробки даних, у т. ч. з використанням хмарних технологій;

формування базових державних реєстрів, у тому числі оцифрування паперових носіїв, та покращення якості даних в державних реєстрах.

Зазначена базова інформаційно-телекомунікаційна інфраструктура повинна забезпечити:

сумісність технологій, що використовуються для виконання проектів і завдань інформатизації та розвитку е-урядування;

оптимізацію взаємодії при виконанні проектів і завдань інформатизації та розвитку е-урядування;

ефективність та результативність діяльності замовників проектів і

завдань інформатизації та розвитку е-урядування;

однократне введення та багаторазове використання даних і інформації;

повторне використання базових компонентів, рішень та систем при виконанні проектів і завдань інформатизації та розвитку е-урядування.

Створення, розвиток та експлуатація інформаційно-телекомунікаційних систем органів влади має здійснюватися виходячи з необхідності їх сумісності з базовою інформаційно-телекомунікаційною інфраструктурою е-урядування.

9. Підвищення ефективності управління розвитком електронного урядування:

З урахуванням переваг ефективної системи управління завданнями із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні за цим напрямом є:

забезпечення ефективної роботи Міжгалузевої ради з питань розвитку електронного урядування в Україні;

модернізація й забезпечення виконання Національної програми інформатизації та регіональних програм інформатизації;

запровадження проектного підходу до реалізації проектів у сфері електронного урядування та стандартів управління інформаційними системами;

збільшення штатної чисельності та розвиток навиків працівників ІТ-підрозділів в органах державної влади та органах місцевого самоврядування з питань управління ІТ-проектами, управління інформаційними системами тощо;

гармонізація та запровадження міжнародних стандартів у сфері інформаційних технологій;

формування ефективної системи управління проектами з інформатизації та електронного урядування в органах влади, у т. ч. вимог до розробки, оцінки інвестицій та результативності таких проектів;

забезпечення повторного використання інформаційно-телекомунікаційних систем з метою мінімізації бюджетних витрат та створенню дублюючих систем та рішень;

централізація підтримки функціонування державних електронних інформаційних ресурсів та реалізації типових заходів з інформатизації;

визначення єдиних правил та вимог до створення, ведення та функціонування державних електронних інформаційних ресурсів та запровадження національного реєстру електронних інформаційних ресурсів;

розвиток міжнародного співробітництва та інтеграція до загальноєвропейських проектів з розвитку електронного урядування;

забезпечення захисту інформації в державних електронних

інформаційних ресурсах;

забезпечення навчання державних службовців та працівників органів місцевого самоврядування з питань електронного урядування;

сприяння підвищенню готовності фізичних та юридичних осіб до використання інструментів електронного урядування;

сприяння популяризації електронного урядування в Україні.

Координація та контроль реалізації положень Концепції, виконання планів заходів, моніторинг стану їх виконання має забезпечуватись Міжгалузевою радою з питань розвитку електронного урядування. До проведення моніторингу з метою дотримання об'єктивності та неупередженості залучатимуться неурядові організації, незалежні інститути та експерти.

Очікувані результати

Реалізація Концепції дасть змогу, зокрема:

підвищити ефективність роботи органів державної влади й органів місцевого самоврядування та досягти якісно нового рівня управління державою, що базується на принципах результативності, ефективності, прозорості, відкритості, доступності та підзвітності;

покращити якість надання публічних послуг фізичним та юридичним особам відповідно до європейських вимог, а також забезпечити необхідну мобільність й конкурентоспроможність громадян та суб'єктів господарювання у сучасних економічних умовах;

мінімізувати корупційні ризики при виконанні владних повноважень;

покращити інвестиційну привабливість, діловий клімат та конкурентоспроможність країни;

стимулювати соціально-економічний розвиток в Україні.

Обсяг фінансових, матеріально-технічних, трудових ресурсів

Фінансування заходів щодо реалізації Концепції здійснюється за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, а також з інших не заборонених законодавством джерел.

Обсяги видатків на реалізацію заходів Концепції уточнюються щороку з урахуванням можливостей державного та місцевих бюджетів, конкретизації заходів за підсумками їх виконання у попередні роки.
